

Asiantuntijaryhmän kokous 16.1.2019

Aika: ke 16.1.klo 13-16

Paikka: nh. Juhani, OKM (Meritullinkatu 1)

Osallistajat:

- Opetusneuvos Jukka Haapamäki (ryhmän puheenjohtaja), opetus- ja kulttuuriministeriö
- Suunnittelija Janne Pölönen, Tieteellisten seurain valtuuskunta
- Tietojärjestelmäasiantuntija Jyrki Ilva, Kansalliskirjasto
- Tietoasiantuntija Anna-Kaarina Linna, Turun yliopisto
- Tietoasiantuntija Leena Huiku, Aalto-yliopisto
- ~~Julkaisu-suunnittelija Tarja Laakkonen, Laurea-ammattikorkeakoulu ESTE~~
- Asiantuntija Timo Helligren, Teknologian tutkimuskeskus VTT
- Tiedeasiantuntija Otto Auranen, Suomen Akatemia
- ~~Business Finland~~
- Projektipäällikkö Joonas Nikkanen, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus
- Koordinaattori Minna Ala-Mantila, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus

Asialista

1. Kokouksen avaaminen / ilmoitusasiat
 - a. Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:05
2. [Attribuuttipohjaisen julkaisuluokittelun matriisiluonnos](#)
 - a. Luokiteltu kaikki mahdolliset yhdistelmät, osa "mahdottomia" yhdistelmiä, keskusteltava miten näiden huomioiminen Virrassa
 - b. Edellisessä kokouksessa päätetyn mukaisesti muutetaan matriisiin **kanavalle nimenä "emojulkaisun tyyppi", artikkeliväitöskirjalle "kokoomaväitöskirja"**
 - c. Nyk. A1, syyskuun työkokouksessa tullut esille lyhyet vertaisarvioidut artikkelit, jotka vertautuvat B1, miten muotoituisi attriuteilla? Lisäattribuuttien määrää myös pyrittävä rajoittamaan. Erottelu katsausartikkeli vs. alkuperäisartikkeli? "Muu artikkeli"? Puresse menevät luokkaan A1 tai B1, vaikkakin artikkelin tyyppiä enemmän. **Lisätään/muutetaan artikkelin tyyppi, johon vaihtoehtona alkuperäisartikkeli, katsausartikkeli, data-artikkeli, muu artikkeli (eli attribuutin nimenä ei alkuperäisartikkeli)**. Löytyisi paikka myös kokoomateos + ei vertaisarvioitu, mahdollistaisi valinnan "muu artikkeli". Määriteltävä mitkä artikkelit rinnastuvat alkuperäisartikkeliin. Tutkimusaineistojen tekemisen meritoituminen myös mahdollista attribuutin kautta. Ohjeisiin lisätty short report, mutta ei toistaiseksi case report. Data-artikkelin nimi ja määritelmä mahdollisesti mietittävä uudelleen. Uudet julkaisumuodot, mm. kriittiset kommenttikontribuutiot ja nanoartikkelit, raportointi "muu artikkeli" alla? Vs. muodollisesti eivät artikkeleita. Kriittinen kommenttikontribuutio tiedonkeruun kannalta ok, mutta nanoartikkelit kyseenalaisia. TUHA julkaisutiedonkeruun ryhmässä lyhyet artikkelit päädytty viemään luokkaan D2, mutta "ammatillisuus" saattaa rajata. Haapamäki: attriibuteille "muu artikkeli". Tieteen termipankiin kontribuutio meriittiluokitukseseen (vai sopsiko muu artikkeli), mutta yksittäisen kontribuution määrittely hankalaa ja kirjoittajan merkityskäytännöt saattavat olla tieteenalakohtaisia, huomioitava myös onko patenttia tai omistajuutta...Pitäisikö artikkelin tyyppiin lisätä esim. ensyklopedian kontribuutio? Niche sourcing englanniksi, joten ilmeisti käytössä oleva tapa. **Haapamäki: "muu artikkeli" riittää tähän käyttöön, huomioitava ohjeistuksessa. Käsittelyyn seuraavassa TUHA-julkaisuryhmän kokouksessa.**
 - d. Onko tarvetta rajata mahdottomia yhdistelmiä? Ei tarvetta, mahdottomia ei kerry tai ei huomioida rahoitusmallissa. Artikkelileistajuinen-konferenssiluokasta > ehdotettu nostaminen luokkaan E1. Näiden määrät todennäköisesti pieniä, joten voisi myös mennä kokoomateoksena. Kommentteille menevään versioon selkeästi rajatapauksien käsittely.
 - e. A1 avaimen rakentaminen sen pohjalta, mihin rahoitusmallissa käytettyyn luokkaan vertautuu. Uusien konferenssijulkaisutyyppien vertautuminen rahoitusmalliryhmiin keskusteltava ministeriössä.
 - f. Mihin ongelmiin varauduttava vanhojen konvertoinnissa, miten. Vanhojen julkaisujen purkaminen attribuutteihin ongelmallista jos tietoa ei tarpeeksi tarkalla tasolla, mutta suurin osa menee luultavasti oikein.
 - g. Kommentteille myös tiedekustantajille
3. Avoimen saatavuuden määritelmä tietomallissa
 - a. Edellisessä kokouksessa sovitut [Asiantuntijaryhmän kokous 5.12.2018](#)
 - b. Tarvitaan tiivistetympi versio, ja sopia avoimeksi jääneet asiat, enemmän tekninen tietomallin kuin tiedonkeruun kysymys.
 - c. OA-statuksen mittaamisesta jäänyt keskustelu auki viivästetyn OA:n huomioiminen
 - d. Nopeasti kehittyvät automaattisen tunnistamisen mahdollisuudet huomioitava myös jatkossa
 - e. Keskitettyyn rekisteriin yksinään luottaminen kyseensalaistettu, vaatii täsmennystä. Pölönen tarkistanut ed. kahden vuoden ajalta avoimuuden tilan, Sherpa/Romeo ennustanut pääosin huonosti. Myös muissa tietolähteissä puutteita, ml. DOAJ, kriteereiden arviointi tulisi tehdä uudelleen. Tarvittaisiin vastaava rekisteri myös kirjakustantajista. Auranen: ongelmallista myös kentän osin puutteellinen ymmärrys avoimuuden määräyksistä. Linna: kustantajilla ei näkyvillä OA linjauksia, eikä linjaukset aina selvä tai ole yksiselitteisiä edes kysyttäessä. Tähän tarvittaisiin parannus. Pölönen: EU tasolla käynnissä hanke tähän liittyen.
 - f. Haapamäki: ryhmän työn osalta seuraavat askeleet, **seuraavassa tutkimustietovarannon ohjausryhmässä asiantuntijaryhmän työn tulosten esittely** (6.2.). Myös kommentointimahdollisuus. Muistutpanojen pohjalta esitys tulevasta tietomallin muutoksista, ja keskitettyjen tietojen hyödyntämisen mahdollisuuksista. Tämän jälkeen laajemmalle kierrokselle organisaatioihin. Myös meriittiluokituksen paketoiminen tähän. **Nikkanen, Ilva + Ala-Mantila työstävät.** Mahdollisesti myös keskustelutilaisuudet TSV avoimen julkaisemisen ryhmä + TUHA julkaisu. Näistä päivät myöhemmin, huomioitava julkaisutietonkeruu. **Esittely VIRT-ajulkaisutiedonkeruun yhteyshenkilöidekokouksen yhteydessä 8.2., mahdollisesti myös TUHA-ryhmän kokouksessa 22.2.** Linna: Converis käyttäjät eivät ole vielä kommentoineet, heidän kutsuminen Virta-yhteyshenkilöiden kokoukseen 8.2.
4. [Meriittiluokitus](#)
 - a. **Pilotinnin aloitus pelkästään AY:n kanssa**, tiedotus muille ja tietomallin muutosehdotukset. Edellyttää luvan henkilöiltä, kytkeytyy tutkimustietovarannon suunnitteluun. Luvitusta omadatan kautta, TTV:n kehityksen listalla 2019. Jos pilotoinnin kanssa odotetaan siihen asti, viivästyy - mahdollista kerätä luvat pilotissa muulloin tai anonyyminä? Huiku: mahdollista myös koota johdosta ja data-agenteista joukko, jolta pyydetään allekirjoitukset. Pilotin aloitus aikaisintaan tiedonkeruun jälkeen, eli huhtikuussa. TUHAN versio meriittiluokituksesta nykyaikaisempi.
5. Pilotointi ja aikataulu
 - a. Meriittiluokituksen pilotointi

- i. Aloitus 2019 aikana AY:n kanssa
 - b. Arvio attribuuttipohjaisen julkaisutietoluokituksen pilotoinnin ja käyttöönoton aikataulusta
 - i. Pilotointi mahdollista aloittaa 2019, riippuen kommentointikierroksen perusteella tehtävistä muutoksista
 - ii. Tiedontuomisen aloitus 2020, joustoaika tarkentuu myöhemmin (2021 tai 2022 asti)
 - iii. OA muutokset samalla, pyritään saamaan mahdollisimman nopeasti ehdotus ja kommenttikierroksen perusteella muutokset.
Huomioitava Plan S aikataulu ja vaatimukset.
- 6. Asiantuntijaryhmän toimikauden päättymisen 31.1.2019
 - a. yhteenveto
 - i. Tavoitellut asiat käyty läpi, ja jatkotoimet sovittu.
 - b. työn jatkaminen
 - i. Kommenttikierroksen jälkeen vielä yhteinen kokoontuminen ja läpikäynti, etenkin attribuuttien ja OA:n osalta. Vaihtoehtoisesti voi myös jäädä tutkimustietovarannon ohjausryhmän alle ja CSC:n työstöön. **Päätetään eteneminen kommenttikierroksen muutostoiveiden mukaan, kutsutaan ryhmä tarvittaessa koolle huhtikuussa.**
- 7. Muut asiat
 - a. Ei varsinaista loppuraporttia, työstetään esittely tutkimustietovarannon ohjausryhmälle ja tutkimusorganisaatioille.
- 8. Kokouksen päättäminen
 - a. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:08.